

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

18.11.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

epicenter.bg

✓ Васил Велев, председател на АИКБ, с критики към кабинета

Бизнесът плаща за грешките на държавната администрация

Недостатъчният административен капацитет в министерствата, които експериментират „на гърба“ на бизнеса, чести промени в правилата, незнание и отказ от съдействие, са част от грешките на властта

„Най-негативните моменти от изминалия програмен период бяха свързани с безумните изисквания за отчетност: тонове хартия, копия на оригинални документи, стотици папки с отчети, таблици, сметки, фактури, договори, лицензи, снимки, тръжна документация, всички лично подписани и какви ли не още други бюрократични изисквания, които намалиха желанието за кандидатстване и на най-големите ентузиаста“, Така започна своето критично експозе председателят на АИКБ Васил Велев пред националната конференция „Ефектът от първите седем – поуки и предизвикателства в усвояването на европейските фондове за периода 2007 - 2014 г.“, организирана от Института за стратегии и анализи /ИСА/ и Висшето училище за застраховане и финанси /ВУЗФ/

В присъствието на вицепремиера Томислав Дончев, шефът на АИКБ подчерта, че „най-сериозните проблеми при усвояването на еврофондовете са нееднозначните правила, които се сменяха в движение, а бенефициентите плащаха и продължават да плащат в много случаи за грешките на държавната администрация. За съжаление, бизнесът, социалните партньори и неправителствените организации в повечето случаи ефективно платиха за подобни грешки, посредством наложени финансови корекции, за които има заведена лавина от дела. В случаите на държавни и общински бенефициенти, финансовите корекции бяха покрити от държавния бюджет“.

На второ място, продължи да сочи грешките на властта Велев, това е „недостатъчно добро планиране на финансовите ресурси и приоритетните области за интервенции, често пренасочване на средства, особено през 2012 г. от операции, по които бенефициент е бизнесът, към общински и публични бенефициенти, или от операции, които са насочени към директно реализиране на целите на съответната оперативна програма към постигането на относително несвързани с нея цели. На трето място – недостатъчният административен капацитет и обучение на експертния ресурс в министерствата и агенциите, които имаха условията, почти необезпокоявано да експериментират „на гърба“ на бизнеса с неясни указания, чести промени в правилата и нормативната уредба, неразбиране на собствените правила, различно тълкуване, незнание и не рядко – отказ от съдействие.

Не можем да подминем и един общоевропейски проблем при усвояване на средствата по оперативните програми и това е „държавната помощ“, заяви Велев от трибуната на конференцията. „Правилата за държавна помощ в някои страни членки помагат, а в държави като нашата - пречат на бизнеса. Не разбираме защо екипите на Управляващите органи и на Министерство на финансите използват по-рестриктивен подход от този на комисията. Не разбираме защо своевременно не се използват възможностите за „групово освобождаване“, „нотифициране“ и „оценка на критериите за наличие или не на държавна помощ“, попита Велев.

През предходния програмен период бяхме свидетели на хиляди финансови корекции, като считаме, че много от тях бяха и в следствие на пропуски в самата администрация и често ненавременна комуникация с комисията или с бенефициентите, уточни още Велев. От името на бизнеса той изрази „огорчението си от остротата и предубедеността на одитите, които се извършиха през периода, най-вече от експерти на европейските одитиращи органи“. Много фирми са загубили доверие в началото на програмния период в българските институции, когато не намериха подкрепа за доказване на своята правота и прозрачност на действията си. „Българските бенефициенти бяха възприемани като виновни до доказване на противното, а не обратното. За сметка на това сме свидетели на много случаи, при които определени фирми и техните собственици, въпреки очевидна вина, не бяха признати за виновни от българския съд и негативната оценка на тези процеси от страна на ЕК сложи под общ знаменател и много фирми, които работят честно и спазват правилата“, бръкна в раната на бизнеса Велев.

Накрая, от името на АИКБ като представител на реалния бизнес Васил Велев изрази „своята неудовлетвореност от факта, че средствата по ОП „Конкурентоспособност“ в основната си част не достигнаха до реалния производствен сектор. Като изключим няколкото грантови схеми, основни насочени към технологична модернизация, останалите средства по

програмата бяха насочени към публични бенефициенти и имат съмнителна стойност за генерирането на растеж и конкурентоспособност“.

На финала на своето изказване Васил Велев изрази подкрепата си за създаването на фонд на фондовете като „едно добро решение“. И предупреди, че „ЕСИФ не трябва и не могат да заменят традиционните инвестиции и че трябва да се вземат активни мерки против пристрастяването към финансиране от ЕС при извършването на публични инвестиции. За целта следва да се засили ролята на капиталовите пазари като алтернативен финансов механизъм, включително и за финансиране на инфраструктурни проекти“.

[Цялото изказване на Васил Велев можете да прочетете ТУК.](#)

cross.bg

✓ Т. Дончев: Мит е, че европейските пари отиват само за магистрали

Близо 80% от публичните инвестиции се правят с пари от Европейския съюз. Това заяви вицепремиерът Томислав Дончев по време на конференция „Първите седем години в ЕС - оценка на инвестициите в дългосрочен растеж и нетните ефекти от тях в секторен и регионален план“, съобщи econ.bg. Форумът е организиран от Института за стратегии и анализи (ИСА) и Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ).

Заместник министър-председателят по европейските фондове и икономическата политика Томислав Дончев представи данни от макроикономическия модел за оценка на въздействието на инвестициите, реализирани със средства от ЕС през изминалия програмен период.

В Словакия това финансиране е 92% от публичните инвестиции, в Унгария - 88%. Въпреки това еврофинансирането възлиза на 9% от всички публични разходи. Нетната финансова позиция (разликата между приходите и разходите в бюджета) е между 5 и 6 млрд. лв., посочи вицепремиерът.

По отношение на еврофондовете битуват абсолютно противоположни митове, каза Дончев.

Мит е, че европейските пари отиват само и единствено в магистрали. По думите му обаче най-голям дял от средствата наистина отива в транспортна инфраструктура - 20,5% от фондовете. След това следват харчовете на европари за местно и регионално развитие - 18,8%, образование и пазар на труда с 12,7%.

Вицепремиерът бе категоричен, че няма как да се инвестира само в една сфера.

„Няма как да искаме прогресивна икономика, ако не отделяме достатъчно средства за образование и наука. Важният въпрос е какъв да бъде делът на инвестициите във всяка сфера, посочи той.

Последният мит, според Дончев, е, че парите достигат до малък брой клиенти. ВиК мрежата с европари е повече от 10 пъти по-дълга от магистралите, построени с европейски средства, даде пример вицепремиерът. Близо 800 000 ученици са участвали в извънкласни форми на обучение, организирани с евросредства, а 60 000 безработни са преминали през процес на образование.

Според него трябва да мерим и косвените ефекти от еврофинансирането. Дончев допълни, че икономията на енергия е над 173 хиляди мегаватчаса, а проектите реализирани с тях, са създали работа за десетки хиляди души.

Най-важният ефект са дълготрайните ползи, посочи вицепремиерът.

Той посочи, че реалният БВП на страната е с близо 10% по-висок при наличието на евросредства спрямо модел, при който те липсват. Има и нетен ефект върху бизнес инвестициите на предприятията, като ръстът е от близо 35%. Обемът на частните инвестиции също е нараснал, посочва Дончев.

Той бе категоричен, че страната ни не бива да допуска грешките от предишния програмен период 2007-2013 г., който започна с 2 години закъснение.

Най-негативните моменти от изминалия програмен период са били свързани с изключително тежките изисквания за отчетност, които намалиха желанието за кандидатстване. Това заяви на форума председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев.

По думите му друг проблем, който срещнал бизнесът, е смяната на правилата за кандидатстване, довели до много грешки, предизвикали лавина от дела. Сред проблемите е и недостатъчно доброто планиране на финансовите ресурси и приоритетните сфери за интервенция (от общини към частни бенефициенти, например), както и незадоволителен експертен ресурс от страна на администрацията.

Чиновниците са експериментирали с бизнеса през изтеклия програмен период, като фирмите са ставали свидетел на постоянна промяна на условията и изискванията по оперативните програми, коментира още Велев.

По думите му не на последно място е имало проблем и с одиторите. Той изтъкна, че много фирми са били възприемани като „виновни до доказване на противното“. В други случаи дружества и техни собственици, въпреки тяхната очевидна вина, не са били признавани за такива от българския съд.

Голяма част от средствата по конкурентоспособност не са достигнали до реалния сектор, а за сметка на това голяма част от финансовия ресурс е бил насочен към публични компании. Със създаването на Фонда на фондовете част от тези проблеми могат да се избегнат, заяви Велев.

По думите му сериозен недостатък е, че неправителствените организации са изключени от предоставянето на извънкласна дейност към проектите на Министерството на образованието, въпреки доказаната си ефективност в тази насока.

Според него трябва да се ускори процедурата за обжалване на актовете, да се увеличи размерът на допустимите авансови плащания за частните бенефициенти, както и прецизно администриране на регистрите на помощи са част от препоръките, чрез които ще се подобри представянето през следващия период. Освен това проектите трябва да се разпределят електронно от независими експерти, препоръчва още Васил Велев.

✓ **Най-много европари отиват за пътища**

Най-голям дял от евросредствата отива в транспортна инфраструктура. 20,5% от фондовете се отделят за пътища.

Това стана ясно от изказването на вицепремиера по европейските политики Томислав Дончев. Той бе гост на конференция за „Първите седем години в ЕС – оценка на инвестициите в дългосрочен растеж и нетните ефекти от тях в секторен и регионален план“.

На нея Дончев обясни, че след инфраструктурата 18,8% от европарите отиват за местно и регионално развитие. За образование и пазар на труда заделените пари са 12,7 на сто. Вицепремиерът заяви категорично, че ползата от европейските средства за развитието на страната ни е голяма.

Той даде за пример, че реалният БВП на страната е с близо 10% по-висок при наличието на евросредства. „Има и нетен ефект върху бизнес инвестициите на предприятията, като ръстът е от близо 35 на сто. Обемът на частните инвестиции също е нараснал“, допълни още Дончев.

В същото време представители на работодателските организации отбелязаха трудностите на бизнеса при кандидатстване за европроекти.

Васил Велев от Асоциацията на индустриалния капитал в България посочи изключително тежките изисквания за отчетност, както и честата смяна на условията за кандидатстване.

В хода на конференцията стана ясно, че правителството е решено за новия програмен период 2014-2020 г. да улесни правилата за управление на програмите и работата с бенефициентите.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник Труд

✓ **По 4857 лв. ни струва държавата**

4857 лв. ще плати всеки българин за издръжката на държавата догодина, по изчисления на Института за пазарна икономика (ИПИ) на база на планираните разходи в бюджет 2016 г. Това е с 278 лв. повече от 2015 г. В сметките обаче не е отчетено увеличението на разходите чрез актуализацията на бюджет 2015.

Най-големият разход на държавата традиционно остават пенсиите, социалните помощи и обезщетенията. По това перо всеки от нас догодина ще плати 1660 лв. Големи са и харчовете в сферата на транспорта, съобщенията и селското стопанство. За покриването им догодина всеки българин ще трябва да плати по 785 лв. Разходите за здравеопазване са по 549 лв. на човек.

По всички основни разходни пера се отчита увеличение спрямо т.г. Изключение прави единствено секторът на благоустройството и околната среда. За покриване на харчовете в тази сфера всеки българин ще плати 341 лв., което е с 45 лв. по-малко от 2015 г. Дълговото бреме върху гражданите също се увеличава. Така в края на 2016 г. на всеки българин ще се падат средно по 3711 лв. дълг спрямо 3418 лв. за т. г.

От ИПИ представиха и своя алтернативен бюджет за 2016 г. В него е записан 0% бюджетен дефицит. Според експертите това може да се постигне чрез реформи в ключови сектори като съдебната система и отбраната.

Оттам предлагат още отменянето на данъците върху доходите от лихви и дивиденди, а също и намаляването на данъка върху едноличните търговци от 15 на 10%.

ПО ДАННИ ОТ 2012 ГОДИНА

Първи сме по прокурори в ЕС

Сериозни реформи трябва да бъдат направени в съдебната система, коментира Светла Костадинова от ИПИ. Тя посочи, че по данни от 2012 г. България е на първо място в ЕС по брой прокурори на 100 000 души население. По брой съдии сме на 4-то място, а по брой на персонал в съдебната система сме седми в ЕС. Въпреки това натовареността в съдилищата е неравномерна. Затова трябва да се върви в посока към закриване на незаетите щатни бройки в съдебната система, налагане на мораториум върху назначаването на нови прокурори, окрупняване на съдилища и закриване на структури като Националната следствена служба, заяви тя.

✓ България избегна европейската процедура по прекомерен дефицит

В свой доклад комисията заключава, че влошаването на салдото по консолидирания бюджет през 2014 г. се дължи на необичайно и извън контрола на правителството събитие с временен характер

Европейската комисия няма да започне процедура по прекомерен дефицит срещу България, обяви Министерството на финансите. В свой доклад комисията заключава, че влошаването на салдото по консолидирания бюджет през 2014 г. се дължи на необичайно и извън контрола на правителството събитие с временен характер. Има се предвид фалитът на Корпоративна търговска банка и необходимостта да се изплатят 3.6 млрд. лв. под формата на гарантирани депозити.

За тази цел Фондът за гарантиране на влоговете в банките получи държавен заем на стойност 2 млрд. лв. В последствие Евростат прецени, че тази сума трябва да се включи към салдото на сектор "Държавно управление" за 2014 г. и дефицитът на начислена основа достигна рекордните 5.8% от brutния вътрешен продукт (БВП).

Прогнозите на комисията са, че в периода 2015–2018 г. дефицитът да бъде под 3% от БВП. На база на оценките си за размера на структурното бюджетно салдо за 2015 и 2016 г. Европейската комисия очаква, че България ще спазва ангажиментите си по отношение на необходимата минимална годишна корекция за достигане на заложената за страната средносрочна бюджетна цел, се казва в доклада.

Другите две европейски държави, избегнали процедурата по свръхдефицит, са Дания и Финландия. Двете скандинавски държави също надхвърлиха разрешените 3% през 2014 г., а според прогнозите и през тази година дефицитът им ще бъде над това ниво. В доклада се посочва обаче, че стойността е близо до границата и през следващата година ще влязат в рамките на допустимото ниво.

✓ ИПИ: Бюджетът за 2016 г. е възможен и без дефицит

С реформи в публичния сектор разходите и дълговете на държавата може да намалеят, показва алтернативният проект на института

Значително по-малко разходи, нулев дефицит и минимално покачване на нетния публичен дълг. Това показва алтернативният бюджет на Института за пазарна икономика (ИПИ) за 2016 г. Според икономистите, изготвящи алтернативната финансова рамка за 14-а поредна година, това е напълно възможно, но ако със Закона за бюджета за 2016 г. се зложат стимули за реформи в сектор "Сигурност и отбрана", в енергетиката, социалната система, здравеопазването и съдебната система. Те залагат над 2 млрд. лв. по-малко разходи, 0% дефицит и взимането на 1.8 млрд. лв. по-малко дълг спрямо плана на правителството.

И тази година институтът е направил изчисления колко би струвал бюджетът на всеки данъкоплатец и каква е данъчната тежест върху всеки отделен човек. От разходната бележка, базирана на консолидирания бюджет за следващата година, се вижда, че финансовото бреме, с което правителството натоварва всеки отделен човек, се увеличава спрямо предходната година. Общите бюджетни разходи, за които всеки отделен данъкоплатец плаща, се увеличават с 280 лв., а дълговото бреме – с близо 300 лв. Общо финансовата тежест за годината надхвърля 8500 лв.

Хроничен дефицит

Тази година бюджетът беше изтърван, а правителството не се възползва от добрата международна конюнктура и събираемост на приходите, за да намали дефицита", смята главният икономист на ИПИ Десислава Николова. Тя определи бюджет 2016 като разочароващ, тъй като в него разходите се увеличават, липсват конкретни стимули за реформи и отново се правят обещания за свиване на дефицита, но без да е ясно как ще се случи това. "Нас ни притеснява, че вече бяхме свидетели на подобни обещания и с предходния бюджет. Но както се случи предходните две години, това обещание не се изпълни", каза тя.

Националната статистика показва, че дори в най-тежките години на финансовата криза (между 2009 и 2013 г.) общата стойност на бюджетните дефицити, които е трябвало да бъдат покривани, е била 5.3 млрд. лв. "Вече виждаме кумулативен дефицит от над 7.4 млрд. лв. И това, при положение че няма рецесия и няма икономически причини да трупаме такива дефицити", добавя Николова.

Скрити дългове

Според икономистите освен явните дългове на правителството, с които ще финансира дефицитите, има и квазидългове. Според Калоян Стайков такива скрити дългове има при предприятия с над 50% държавно участие, които към 2013 г. се оценяват на 9 млрд. лв. "Министерството на финансите отказа да предостави актуални данни за актуалните задължения, но те вероятно вече надхвърлят 10 млрд. лв.", смята икономистът. Според него тези проблеми могат във всеки момент да се стоварят върху фиска, тъй като по-голямата част от задълженията са краткосрочни и могат да станат изискуеми всеки момент.

Другите две големи заплахи за бюджета са Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) и енергийната система. "По данни към 2010 г. касата има неразплатени задължения за малко над 100 млн. лв., а през 2013 г. сумата е над три пъти по-голяма", обясни Стайков, който смята, че в най-скоро време и тези пари ще трябва да се платят от държавния бюджет. Освен НЗОК дългове трупат и болниците, а по данни на ИПИ просрочените задължения растат най-бързо. "Това означава, че болниците са все по-малко способни да си обслужват задълженията. Това рано или късно ще се превърне в проблем за бюджета. За съжаление секторът се използва основно с популистски цели", смята той.

Оказва се обаче, че най-голямата бомба тиктака в енергетиката, където по данни на ИПИ задълженията на предприятията в сектора са около 5 млрд. лв. през 2013 г. "И тук големият дял се пада на краткосрочните задължения, които моментално ще станат проблем на държавата, ако компаниите не могат да ги обслужват", добавя Калоян Стайков.

Без реформи

Големият проблем пред бюджет 2016 отново се оказва липсата на реформи, или по-скоро стимулите за реформи. Според икономистите такива трябва да има задължително и те да се заложат още с бюджета за следващата година. "На първо място, трябва да се направи оптимизация на персонала и да се ограничат някои привилегии. Не става въпрос да се премахват изцяло, но надали има съмнение за някой извън системата, че 20 заплати при напускане е твърде много", коментира Петър Ганев, старши икономист в ИПИ. Според него е напълно задължително да се раздели администрацията от оперативните служители. "Това бързо би освободило ресурс, който да се инвестира в системата", смята той.

Относно здравната система в анализа на ИПИ е записано, че вноската трябва да остане 8% от brutната заплата. Те обаче предлагат 2% да отиват задължително в частен фонд. "Идеята да има два здравни пакета е добра, но трябваше да се предложи част от вноската да отива в частен фонд, който да се управлява активно", каза Ганев.

Тази година за пръв път с алтернативния бюджет на ИПИ се слага фокус върху съдебната система. "Населението намалява, регистрираните престъпления намаляват, броя на заведените дела намаляват, регионалната диспропорция на престъпленията се задълбочава, а на този фон ВСС иска все повече пари", каза Светла Костадинова, изпълнителен директор в института. Тя изнесе данни, според които България е на първо място по съдии и прокурори в ЕС, но в същото време системата е изключително неефективна и доверието в нея е на изключително ниско ниво.

"Всички системи, цялата икономика е повлияна негативно от неработещата съдебна система. Финансовите измерения не се ограничават само до бюджета на ВСС, а се оценяват на милиарди под формата на инвестиции и подобрена бизнес среда", каза Костадинова.

✓ Недостигът на кадри ще забави растежа в IT сектора през 2015 г.

Темпът на нарастване на приходите обаче ще е двуцифрен - 11%

Софтуерната индустрия се затвърждава като един от най-бързо развиващите се сектори в България, като за 2015 г. се очаква приходите в него да нараснат с 11% и да достигнат 1.6 млрд. лв. Навлизането на няколко големи международни компании на българския пазар през последната година и двуцифрените ръстове обаче водят до увеличаване на недостига на висококвалифицирани кадри. По оценки на сектора дефицитът на софтуерни специалисти може да достигне около 50 хил. през следващите няколко години. Това показват данните на годишното изследване на Българската асоциация на софтуерните компании (БАСКОМ), което беше представено във вторник. От браншовата организация обявиха, че вследствие на всички тези фактори се забелязва забавяне на растежа на приходите. В известна степен това се дължи и на пропуснатите шансове за привличане на нови чуждестранни компании.

Положителна тенденция в софтуерната индустрия е, че навлизането на IT технологиите във все повече бизнеси и превръщането им в неизменна част от ежедневието води до изместване фокуса на разработчиците от традиционно кодиране към по-разнообразни дейности като анализ на данни, дизайн, интеграция и поддръжка.

Нарастваща икономическа тежест

Развитието на IT сектора от последните няколко години дава повод той да намери и своето място сред топ 15 индустриите в България. През последните години делът на сектора от БВП в страната нараства стабилно. Общата тенденция сочи, че ръстът при софтуерната продукция изпреварва няколко пъти общото повишение на БВП. За 2015 г. приходите в бранша ще достигнат 1.6 млрд. лв., като 65% от тях са реализирани от експорт. През миналата година IT секторът е внесъл 238 млн. лв. данъци, което е с 25 млн. лв. повече от 2013 г., се посочва още в доклада. Приходите се увеличават с двуцифрен темп на годишна база, но вече започва да се усеща и забавяне, като ръстът от 13% от предходните две години намалява до 11% през тази. Това се дължи най-вече на дефицита на квалифицирана работна ръка, което не позволява на софтуерните компании да използват максималния си пазарен потенциал. Тенденцията може да стане още по-притеснителна, след като близо половината компании, анкетираны от БАСКОМ, не очакват ръст на приходите през 2016 г. Добрата новина е, че все пак близо една трета от запитаните фирми прогнозира по-високи постъпления догодина.

Пазарът на труда като негативен фактор

Една от интересните тенденции, които се наблюдават в сектора, е намаляването на емиграцията на софтуерни специалисти и дори завръщането на такива в България, твърди Георги Захариев, изпълнителен директор на "Нетейдж солюшънс". Сред причините за това е високото заплащане в сектора, като средната brutна месечна заплата е 3350 лв., което е близо четири пъти по-високо от средното за страната. Според проучването на БАСКОМ високите възнаграждения правят стандарта на живот и покупателната способност на програмистите в България съизмерими с тези във Великобритания. Въпреки това недостатъчният брой квалифицирани кадри оказва негативно влияние върху иначе положителните тенденции на развитие в бранша, като се очаква дефицитът да достигне до около 50 хил. през следващите няколко години, подчертава Стамен Кочков, председател на БАСКОМ и вицепрезидент на SAP Labs България.

Тази година заетите в IT сектора са над 17.5 хил., а около 90% от тях са специалисти на възраст под 35 години, показва докладът. Общите тенденции са за годишно увеличение на заетите с до 10%. През тази година заетите в сектора ще се повишат със 7.8%, или 1250 души. Едновременно с това нараства и броят на компаниите в сектора - през изминалата година са регистрирани близо 100 нови фирми, а от 2013 г. насам са разкрити около 3000 нови работни места.

Ако на пазара имаше повече специалисти, ръстовете също щяха да са значително по-големи, смятат от асоциацията. Липсата на кадри е накарала някои от големите компании, навлезли пред последните години, да намалят очакванията си за ръст и е отблъснала други потенциални инвеститори.

Запълване на дупките

Според Явор Джонев, зам.-председател на БАСКОМ, един от начините България да бъде просперираща страна е именно подпомагането на IT индустрията. За справянето с основния проблем на бранша има няколко конкретни стъпки. В краткосрочен план липсата на кадри може да бъде компенсирана с внос на висококвалифицирани специалисти от чужбина и с ранното обучение на специалисти чрез програмата "Младши програмист". Очакванията от допълнителния курс за

ученици от 9 и 12 клас е до 2020 г. да се подготвят около 6 хил. програмисти годишно. Според Джонев участието на държавата в създаването на квалифицирани кадри е ключово и то ще става все по-активно от следващата година.

Вестник Сега

✓ Дълговете на държавните предприятия надхвърлят 9 млрд. лв.

Дупката в бюджета расте по-бързо, отколкото по време на кризата, сочи анализ на ИПИ

Политическата криза и честите смени на правителства са задминали икономическата криза по негативни ефекти върху публичните финанси. За последните 3 години по консолидирания бюджет на държавата са натрупани дефицити на касова основа в размер на 7.4 млрд. лв. срещу 5.3 млрд. лв. дефицит за периода 2009 - 2012 г. Вместо да се подобрява, картината се влошава, като на фона на политическите трусове е развита явна пристрастеност към харченето с лека ръка. В същото време дълговете на държавните предприятия надхвърлят 9 млрд. лв.

Това показва анализ на Института за пазарна икономика, изготвен по повод на проектобюджета за 2016 г. и готвената актуализация на бюджета за тази година. За поредна година институтът предложи вчера своя версия за проектобюджет на държавата със занижени разходи и нулев дефицит.

2015-а е поредната година, в която виждаме пристрастеност към разходите. Вместо България да се възползва от добрата икономическа конюнктура и да намалява разходите, с актуализацията на бюджета се предлага увеличение на дефицита, коментира Десислава Николова от института. Според нея няма икономическа причина да се трупат дефицити и нов дълг, след като няма рецесия. Резултатът е ръст на разходите с 1.7 млрд. лв. по консолидирания бюджет за 2015 г. Сериозна част от допълнителните разходи идва от наддоговорени проекти по еврофондовете. Недопустимо е да се разбира постфактум за необходими допълнителни средства за 1 млрд. лв., коментира икономистът Георги Ганев.

Ръстът на разходите от 2015 г. "по пантофи" се пренася и за 2016 г., като върху него има добавка от допълнителни 300 млн. лв., изтъкнаха от ИПИ. Според института проектобюджетът за догодина е разочароващ, защото е видно отстъплението от реформи, а обещанията за намаляване на дефицита в средносрочен план се дават без конкретни ангажименти как ще се случи това. От ИПИ изтъкнаха като рискови за бюджета предвидените 600 млн. лв. приходи от концесията на летище София, които може и да не постъпят реално, както и скритите дългове на държавните предприятия.

Към деветмесечието на 2015 г. скритите дългове на сектор енергетика са 4.85 млрд. лв., като това е над половината от дълговете на държавните предприятия. По последни данни - към края на 2013 г., общите дългове на контролираните от държавата дружества са 9 млрд. лв. От финансовото министерство са отказали по-актуални обобщени данни за задълженията с мотива, че част от тях може да са били вече публикувани. Сред реформите, които не са проведени, от института посочиха сектор сигурност и отбрана и съдебната система, където България изпъква с много прокурори и съдии на глава от населението и неоптимизирана структура на съдилищата. Притеснителни според ИПИ са и дълговете на НЗОК и болниците.

АЛТЕРНАТИВЕН БЮДЖЕТ

Според ИПИ проектобюджетът за 2016 г. може лесно да излезе на нула, защото се доближава като разходи до одобрения бюджет за 2015 г. в първоначалния вариант, преди актуализацията и отпускането на дисциплината. От института предлагат предвиденото и неслучило се орязване на разходите за заплати в бюджетния сектор с 10% да се заложи за 2016 г. С 10% могат да се орежат и разходите за текуща издръжка. Сериозно редуциране на разходите може да има и от прехвърляне на 2% от сегашните 8% вноска за здраве към фонд извън НЗОК.

ПРОЦЕДУРА

Европейската комисия очаквано обяви вчера решението си да не започва процедура срещу България заради отчетения след корекция свръхдефицит за 2014 г., в размер на 5.8% от БВП. Както "Сега" писа, Евростат завиши отчетения дефицит над 2 пъти - от 2.8 на 5.8% от БВП, защото включи в сметките приходите и разходите на Фонда за гарантиране на влоговете в банките. Така кризата с КТБ се отрази и на бюджета, като до този момент ефектът оставаше извън него. Въпреки надхвърлянето на позволения праг от 3% дефицит на сектор "Държавно управление" наказателна процедура няма да има, защото отклонението е с еднократен характер и е следствие от необичайно събитие, са решили в ЕК.

КОНСОЛИДИРАНА ФИСКАЛНА ПРОГРАМА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
СОФИЯ, БУЛ. „ДОНДУКОВ“ 1
Оператор 01 / Български граждани

-----Бюджет 2016-----

СТОКА/УСЛУГА	ЦЕНА НА ЧОВЕК
АДМИНИСТРАЦИЯ	257
ОТБРАНА И СИГУРНОСТ	466
ОБРАЗОВАНИЕ	435
НАУКА	29
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ	549
ПЕНСИИ, СОЦИАЛНИ ПОМОЩИ И ОБЕЗЩЕТЕНИЯ	1 660
БЛАГОУСТРОЙСТВО И ОКОЛНА СРЕДА	341
ТРАНСПОРТ И СЪОБЩЕНИЯ, СЕЛСКО СТОПАНСТВО	785
КУЛТУРА И СПОРТ	81
ЛИХВИ ПО СТАРИ ДЪЛГОВЕ	112
ВНОСКА В ЕС	141

ОБЩО (лв.) 4 857

ДЪЛГ В КРАЯ НА ГОДИНАТА (лв.) 3 711

БЛАГОДАРИМ ВИ!

012345 01-01-2016 00:00:00

--- РАЗХОДНА БЕЛЕЖКА ---

www.ime.bg
ИНСТИТУТ ЗА ПАЗАРНА ИКОНОМИКА

✓ Таксата за смяна на пенсионен фонд отпада

4 месеца след като депутатите отмениха таксата от 20 лв. за прехвърляне на осигурените от един частен пенсионен фонд в друг, Комисията за финансов надзор променя и съответната наредба за отпадането ѝ. Таксата заедно с нотариалната заверка на искането на хората да сменят фонда, в който се осигуряват за втора пенсия, бе въведена, за да се прекратят злоупотребите. В КФН има жалби от осигурени, чиито партии са прехвърлени без тяхно знание.

С промените на регулатора се предвижда, че дори човек да подаде заявление за смяна на стария си фонд с нов, той може да се откаже от промяната до 5-о число на месеца, в който се прехвърлят парите от индивидуалната партида. Ако обаче осигуреният подаде заявление до НАП, че вече иска да се осигурява само в НОИ, няма да има възможност да го изтегли. Според КСО избралите да се осигуряват само в НОИ, могат да се върнат отново към втория стълб след 1 г. Човек може да сменя и частния си фонд с друг също веднъж годишно.

✓ Даваме по 257 лв. за чиновници с бюджет 2016

Да се направи реформа в МВР, която да намали натиска върху бюджета, предлагат от Института за пазарна икономика. Тя трябва да предвижда ограничаване (но не цялостно премахване) на привилегиите на служителите на МВР и да има ефективно делене на администрация и служители на реда, обясни Петър Ганев от ИПИ, по време на представянето на Алтернативен бюджет 2016 г. От ИПИ съветват да се премахнат неефективни налози като данъка върху лихвите по банковите влогове, както и данъците върху дивидентите и наследствата. Наред с това да бъдат ограничени данъчните преференции като облекченията за земеделци, ваучерите за храна и преференциалния ДДС за туризма. Трябва да се ограничат и субсидиите - като националните плащания в земеделието, каза Ганев. По думите му закъсалите държавни компании (като БДЖ и "Български пощи") трябва да се приватизират.

Всеки българин ще плати 4857 лв. на държавата през 2016 г., като се съберат всички държавни стоки и услуги, за които гражданите плащат, показва анализът на ИПИ на база проекта на бюджет на правителството. За издръжка на администрацията българинът ще плати средно по 257 лв., за отбрана и сигурност - 466 лв., а за здравеопазване - 549 лв.

[investor.bg](#)

✓ Около 90% от желаещите да прехвърлят парите си в НОИ са от сектор "Сигурност"

Към този момент пенсионната реформа ражда само дефицити, коментира председателят на УС на ПОК "Доверие" Даниела Петкова

Около 90% от пожелалите да прехвърлят средствата от пенсионния си фонд в полза на държавата в лицето на Националния осигурителен институт (НОИ) са от сектор „Сигурност“. Това коментира председателят на Управителния съвет на ПОК „Доверие“ Даниела Петкова в ефира на Bloomberg TV Bulgaria.

Според нея за период от три месеца „офертата“ на държавата за прехвърляне на партидите от универсалните пенсионни фондове (УПФ) в НОИ са избрали 6 хил. души със средна сума в размер на 5 хил. лв. и средна възраст от 51 години.

„С най-голям дял от 90% и нагоре от желаещите да прехвърлят парите си в НОИ са раннопенсиониращите се – полицаи и военни“, каза тя и обясни, че става дума за две групи желаещи. Първата група са пенсионери, които все още работят, и такива, които не са пенсионери, но желаят да прехвърлят парите си. Петкова добави, че от общия брой 51% са работещи пенсионери. Делът на желаещите, които тепърва им предстои да се пенсионират, е значително по-малък.

По нейни думи въпросните 6 хил. души „са незначителен брой“ от гледна точка на пенсионните фондове, в които се осигуряват 4 360 968 души към 30 септември 2015 г., 3 482 085 от които се осигуряват само в задължителния втори стълб, показват актуалните данни на Комисията за финансов надзор. „Все едно се е появил един много малък пенсионен фонд“, коментира тя. „За нас бизнес проблем няма.“

Даниела Петкова коментира, че в резултат на преместването на партиди от частните фондове в държавата НОИ ще изгуби. Тя изчисли, че при средна сума по партидите от 5 хил. лв. за тези 6 хил. души частните пенсионни фондове ще преведат еднократно около 30 млн. лв. в НОИ.

„Освен 30-те млн. еднократно НОИ ще получи (от пенсионните фондове – бел. ред.) 29 млн. лв. за 14 години“, пресметна тя. Така сметката на пенсионните фондове от тези 6 хил. души излиза около 60 млн. лв. Петкова обаче обясни, че докато фондовете ще преведат близо 60 млн. лв., то НОИ ще се задължи да плаща обещаното увеличение на пенсиите от 80 лв. на месец, тъй като НОИ предлага на желаещите увеличение на пенсията от 80 лв. месечно, и така ще направи разходи в размер на 150 млн. лв. Тя цитира и проф. Йордан Христосков, който смята, че на държавата опцията за прехвърляне ще й струва 2 млрд. лв.

Председателят на Управителният съвет на ПОК „Доверие“ смята още, че хората прехвърлят парите си, но няма да получат такова увеличение или ще получат минимално. Тя обясни, че хората на практика няма как да спрат процедурата.

„НОИ не им разрешава да се откажат“, т.е. да си върнат парите пак в частните фондове, „ако не са доволни от размера на увеличението на пенсиите“, каза тя.

„Доволни сме, че има някакви хора, които се прехвърлят, но голяма част от хората ще осъзнаят, че са излъгани“, определи ситуацията Петкова и добави, че конкуренция между държавата и пенсионните фондове като частен субект няма.

„Това са взаимоотношения между държавата с предложението за доход, определен от нея, и гражданите с техните спестявания, вноски и бъдещи пенсии“, заяви Петкова и бе категорична, че кампания за рисковете и ползите от прехвърлянето на вноските от частен фонд в НОИ касае отношенията между гражданите и държавата. „Ние информираме клиентите. Нека те да изберат свободно“, обясни тя.

„Продължава това желание сред управленските решения средствата на тези, които работят и имат редовни вноски, да се пренасочват за плащане на пенсии на тези, които нямат достатъчно стаж или са получавали по-ниски пенсии“, продължи коментара си Петкова.

Председателят на Управителният съвет на ПОК „Доверие“ заяви, че може би далеч в бъдещето пенсионната реформа ще даде някакъв резултат, но в момента ражда само дефицити.

„Освен плавното увеличение на възрастта, което бе въведено с част от т.нар. „пенсионна реформа“, не виждаме нищо, което ние можем да приемем като реформа. В крайна сметка един реформиран сектор трябва да доведе до намаляване на дефицита на НОИ, до увеличаване на пенсиите. Не виждаме нищо реформаторско, като видяхме дефицита на ДОО за 2016 г. - той е по-голям спрямо този за 2015 г.“, каза Петкова.

✓ ИПИ: Въпреки ръста на икономиката България потъва в спиралата на дефицитите

Общият бюджетен дефицит за периода 2013-2015 г. е около 7,4 млрд. лв., изчислиха анализаторите

Текущата 2015 г. донесе добри новини за приходите в бюджета, които се очаква да бъдат с над 800 млн. лв. повече спрямо заложените. Въпреки това с предложената нова актуализация на бюджета се предвиждат нови разходи за близо 900 млн. лв. и в крайна сметка по-голям дефицит от заложеното в закона, коментират икономистите на Института за пазарна икономика (ИПИ), който представи днес алтернативен бюджет без дефицит за 2016 г.

В проекта са заложили две цели - елиминиране на хроничните дефицити в бюджета, които според икономистите от института са резултат от популистки харчове, нежелание за реформи и лесни актуализации в последните години, както и реализиране на неизбежната реформа в сектор "Правосъдие и вътрешен ред".

Анализаторите отбелязват, че в периода 2013-2015 г. страната премина през тежка политическа криза, която се отрази негативно на публичните финанси. Бюджетът беше „изпуснат“ както през 2013 г., така и през 2014 г., което върна прекомерния дефицит в публичните финанси и покачи държавния дълг, информират от ИПИ.

Популистките харчове и нежеланието за реформи направиха така, че в година с изненадващо високи приходи (2015 г.), държавната хазна ще приключи на по-голям минус от първоначално заложеното, заявяват те.

Общият бюджетен дефицит за периода 2013-2015 г. е около 7,4 млрд. лв., по изчисления на ИПИ. За сравнение, в периода 2009-2012 г., който обхваща голямата рецесия и последвалото възстановяване, общият бюджетен дефицит е 5,3 млрд. лв. Въпреки ръста на икономиката и новите работни места България потъва в спиралата на дефицитите и новите дългове в публичните финанси, допълват анализаторите.

Според тях средносрочната фискална рамка на правителството за периода 2016-2018 г. не е достатъчно амбициозна и страда от сериозен недостиг на достоверност - всяка година се задава план за консолидация, докато в крайна сметка балансите се влошават. Дефицитното харчене и трупането на нови дългове е на път да се превърне в зависимост.

Представеният алтернативен бюджет на ИПИ поставя фокус върху бюджета на съдебната власт и промените в бюджета на МВР. Ключови промени се разписват в здравното и пенсионно осигуряване.

Акценти от Алтернативен бюджет 2016:

Данъчни промени: премахване на данък „дивидент“ (сега 5%), данък „лихва“ (сега 8%) и други неефективни данъци (например данъка върху наследствата).

Икономистите предлагат още намаляване на данъка върху ЕТ до 10% (сега 15%); ограничаване на данъчните преференции и по-конкретно облекченията за земеделци, ваучерите за храна и преференциалния ДДС за туризма; спазване на стария акцизен календар; финансова децентрализация - прехвърляне на 1/5 от приходния данък към общините. Общият ефект според тях е неутрален.

Те настояват за свиване на текущите харчове и по-активно управление на публичната собственост – оптимизиране на текущите разходи с 10% спрямо планираното; ограничаване на субсидиите от бюджета, в т.ч. националните плащания в земеделието; приватизация на закъсали държавни компании (БДЖ, „Български пощи“), преглед на управлението на държавната собственост и отключване на "мъртвия" публичен капитал. Общият ефект от предложените промени е близо 1,4 млрд. лв., без приходите от приватизация.

Промени в бюджета на МВР - дългосрочна реформа, ограничаване на привилегиите и оптимизация на персонала с цел повече инвестиции и по-добри условия на труд. Реформата е неутрална към бюджета на ведомството за 2016 г., но намалява натиска върху бюджета в средносрочен план, твърдят икономистите.

Съдебна реформа - нова съдебна карта и оптимизация на структурите на база анализ на натовареността, без да се ограничава достъпът до правосъдие; премахване на незаетите щатни бройки и закриване на нисконатоварени съдилища; рационализация и прозрачност на бюджетния процес. Предложените промени са неутрални спрямо бюджета на съдебната власт за 2016 г., но водят до повече ефективност в средносрочен план.

Осигурителна реформа - отказ от планираното покачване на осигурителните вноски за пенсия и постепенно засилване ролята на личните спестявания; отпадане на възможността за отказ от спестявания и прехвърлянето им към солидарната система; разбиване на монопола на НЗОК и насочване на част от здравноосигурителната вноска към частен здравен фонд (например 2 процентни пункта); отказ от административното увеличение на минималните осигурителни прагове и тяхното премахване в средносрочен план.

Едно от най-интересните изчисления, които ИПИ традиционно публикува, е за предвижданията за харчене на парите на данъкоплатците през следващата година, анализира Infograf.bg. През 2016 г. всеки данъкоплатец ще трябва да плати средно по 4 857 лв. Сумата е условна и се получава, като разделим разходите по консолидираната фискална програма на броя на цялото население в страната. Причината е, че поради данъчната система у нас (най-вече по линия на ДДС) всеки гражданин е на практика данъкоплатец. Разбира се, някои групи от населението (като например работещите, които се осигуряват на реалните си доходи) ще поемат огромната част от тази тежест.

✓ МФ: Няма да има процедура срещу България заради бюджетния дефицит

Фалитът на КТБ е извънредно събитие, отчита ЕК в свой доклад относно Бюджет 2014

Европейската комисия (ЕК) е потвърдила очакването на българските институции, че няма да има процедура по прекомерен дефицит срещу България, съобщи Министерството на финансите (МФ).

Информацията се позовава на публикуван днес доклад за страната, изготвен на основание Пакта за стабилност и растеж и ангажиментите по прилагането на процедурите по прекомерен дефицит за държавите членки на Европейския съюз (ЕС).

В доклада Европейската комисията разглежда факторите, довели до влошаването на салдото на сектор „Държавно управление“ за 2014 г. до нивото от 5,8% от БВП. Тя определя като извънредно констатираното през 2014 г. превишение

на бюджетния дефицит над референтната стойност от 3% от БВП, което е следствие от появата на необичайно и извън контрола на правителството събитие (фалита на Корпоративна търговска банка – бел. ред.).

МФ припомня, че Фондът за гарантиране на влоговете в банките (ФГВБ) беше включен в статистиката за държавното управление след фалита на КТБ и така изразходваните от Фонда средства влязоха в пресмятането на дефицита.

В съобщението се казва още, че това отклонение от референтната стойност за бюджетното салдо на начислена основа е с временен характер и според последните прогнози на ЕК се очаква дефицитът за България да бъде под 3% от БВП както за 2015 г., така и за следващите две години.

На база на оценките си за размера на структурното бюджетно салдо за 2015 г. и 2016 г. Европейската комисия очаква, че България ще спазва ангажиментите си по отношение на необходимата минимална годишна корекция за достигане на заложената за страната средносрочна бюджетна цел, информира още финансовото министерство.

✓ Ще има програма за едногодишна заетост на хора в предпензионна възраст

От края на ноември работодатели и общини ще могат да подават заявки

По Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" е подготвена нова програма за хората в предпензионна възраст и дълготрайно безработните. Това съобщи заместник-социалният министър Зорница Русинова на петата дискусия "Деветте пътя към еврофондовете", предаде БТА.

От края на ноември работодатели от реалния сектор и общини ще могат да подават своите заявки.

Програмата за обучение и заетост ще даде възможност за едногодишна субсидирана заетост на работниците над 50 години за една година, като първите шест месеца за сметка на програмата ще се покриват осигуровки и заплати, а през следващите шест месеца само осигуровки.

Зорница Русинова очерта като приоритет за новия програмен период интеграцията на уязвимите групи на пазара на труда. Мерките, които вече са в действие на пазара на труда или предстои до края на този месец да бъдат отворени, са на стойност 506 млн. лева.

За младите хора предстои и схемата "Обучение и заетост", по която са отделени 115 млн. лв. в изпълнение на младежката гаранция. Дава се възможност на работодатели и общини да подпомогнат младежите чрез първоначално обучение на работното място и придобиване на професионална квалификация.

Предвижда се и период на субсидирана заетост до 6 месеца. От 23 ноември работодателите ще могат да подават заявки.

В началото на следващата седмица на сайта на ОПРЧР ще бъдат публикувани насоките за кандидатстване за схемата за безопасни условия на труд. Отделени са 80 млн. лв. за бизнеса, за да се подобрят условията на труд, да се насърчи мобилността на трудовия пазар и за социални иновации.

Предстои следващ етап за планиране на инвестиции за мерките за деинституционализация на децата, лишени от родителски грижи и за деинституционализация на възрастни.

Местните власти ще бъдат подпомогнати и за интегриране на маргинализираните общности. Чрез т.нар. интегрирани проекти общините ще могат по едно и също време да осъществяват мерки за подобряване на жилищната политика с мерки, свързани с подобряване на достъпа до пазара на труда, до образование и здравни услуги.

За момента има схеми за 347 млн. лева, насочени към общините за развиване на социална политика. Вече е в действие "Независим живот", като по програмата са отделени 150 млн. лева, които подпомагат българските общини при интегриране на всички услуги за най-уязвимите - личен, домашен и социален асистент.

Предстои и Столична община да подпише договор с управляващия орган.

Социалното предприемачество ще бъде подкрепено с 15 млн. лева. За приемна грижа са отделени близо 52 млн. лева.

За интегриране на уязвимите групи има ресурс от 80 млн. лева.

Услугите за ранно детско развитие също ще бъдат подкрепени.

✓ Брюксел одобри българската програма „Рибарство“ с бюджет 113 млн. евро

Пълният пакет от европейско финансиране до 2020 г. е на разположение на страната, заяви Кристилина Георгиева

Европейската комисия прие ключов инвестиционен пакет за морския сектор, рибарството и аквакултурите в България. За периода 2014 - 2020 година общата сума по програмата е около 113 млн. евро, съобщи Еврокомисията.

С одобрението на тази програма пълният пакет от европейско финансиране до 2020 г. в размер на 32 млрд. лева е на разположение на страната ни. Очаквам час по-скоро тези пари да се превърнат в успешни проекти, заяви Кристилина Георгиева, заместник-председател на Еврокомисията с ресор "Бюджет и човешки ресурси".

Програмата е одобрена в края на миналата седмица. Комисарят по околната среда, морското дело и рибарството Кармену Вела подчерта приноса на програмата за устойчивия растеж.

Приетата оперативна програма е в съответствие с приоритетите на Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР), както и с общата политика в областта на рибарството и интегрираната морска политика на ЕС. Тя ще насърчава устойчиви в екологично отношение, иновативни, конкурентоспособни и основани на знания рибарство и аквакултури, характеризиращи се с ефективно използване на ресурсите.

По-специално финансирането ще допринесе за ограничаване на въздействието от риболовните дейности върху морската околна среда и за увеличаване на биоразнообразието.

Ето и основните параметри на програмата:

Общ размер на публичния бюджет: 113,5 млн. евро

Общ размер на вноската от ЕФМДР: 88 млн. евро

Основни акценти:

Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство, ефективно използване на ресурсите: 25,5 млн. евро;

Насърчаване на устойчиви в екологично отношение: 36,2 млн. евро;

Насърчаване на изпълнението на общата политика в областта на рибарството: 12,4 млн. евро;

По-висока заетост и териториално сближаване: 17,8 млн. евро;

Насърчаване на предлагането на пазара и преработката: 12,7 млн. евро;

Изпълнение на интегрираната морска политика: 3,3 млн. евро

Техническа помощ: 5,5 млн. евро.

epicenter.bg

✓ На конференция, организирана от Института за стратегии и анализи, Дончев: Еврофондовете повишиха БВП с 10%

Средствата от ЕС имат ключово значение за възстановяването на българската икономика от настъпилата през 2009-2010 г. финансова и икономическа криза, подчерта вицепремиерът

Нетният ефект от прилагането на европейските фондове върху българската икономика е положителен. Това заяви заместник министър-председателят по европейските фондове и икономическата политика Томислав Дончев при представянето на ефекта от инвестициите чрез фондовете на ЕС за периода 2007-2013 г., съобщиха от правителствената информационна служба.

Вицепремиерът представи данните на конференцията „Първите седем години в ЕС – оценка на инвестициите в дългосрочен растеж и нетните ефекти от тях в секторен и регионален план“, организирана от Института за стратегии и анализи (ИСА).

Реалният БВП в края на първия програмен период в 2015 г. е с 10,1% по-висок отколкото в сценарий, в който България не разполагала с възможност да инвестира средства по линия на седемте оперативни програми, Програмата за развитие на селските райони и Програма „Рибарство“.

Данните от макроикономическия модел за оценка на въздействието на инвестициите, реализирани със средства от ЕС SIBILA показват, че средствата от ЕС имат ключово значение за възстановяването на българската икономика от настъпилата през 2009-2010 г. финансова и икономическа криза. Положително въздействие се наблюдава и по отношение на конкурентоспособността на българската икономика, която се изразява и в нарастване на експортния потенциал на предприятията. В края на 2015 г. износът на България е по-висок с 1,6% спрямо сценарий, в който страната няма възможност да инвестира средства от европейските фондове.

Един от най-важните ефекти от разходването на средствата по линия на Кохезионната политика в страната със силно положително дългосрочно въздействие върху българската икономика е кумулативното нарастване на обема на частните инвестиции с 32,8% към края на 2015 г. спрямо сценария, в който европейските фондове отсъстват.

Налице е положително нетно въздействие върху бизнес индикаторите на предприятията. На национално ниво то се свежда до 35% по-високи нива на инвестициите във фирмите, 24% увеличение в разходите за възнаграждения, 20% нарастване в произведената продукция на предприятията, 11% нарастване на приходите от дейността.

Мит е, че живеем само и единствено от еврофондовете, коментира Дончев. Вярно е, че те заемат близо 80% дял от публичните инвестиции, но наред с това, ако съпоставим европейското финансиране към публичните разходи изобщо за периода 2007-2013 г., то възлиза на 9%. България получава от европейския бюджет пет пъти повече, отколкото внася, а разликата между внесеното и реално полученото по линия на европейските фондове е минимум 6 млрд. евро.

Данните трябва да се ползват, за да имаме ефективно планиране и да кроим по-добре мерките в следващите години, заяви Томислав Дончев. Трябва да знаем и да сме подготвени, че интензивното финансиране, което имаме днес, ще продължи не повече от още няколко години. За да гарантираме максимален ефект от инвестициите, е важно в каква пропорция инвестираме в тежка инфраструктура, меки мерки в социалната сфера, в образованието.

Предстои различен тип финансиране – моделът на „рециклираните пари“, базиран на кредитни инструменти. Те позволяват средствата да се ползват отново и отново. Имаме опита, прилаган досега с този модел в бизнеса, предстои да работим по него и в сферите, в които досега не сме имали подобни инструменти, като например околна среда.